

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**МАТЕРІАЛИ ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНОГО
СЕМІНАРУ ЗАСТУПНИКІВ ДИРЕКТОРІВ ПТНЗ З
НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОЇ ЧАСТИНИ, СТАРШИХ
МАЙСТРІВ ТА ГОЛІВ МЕТОДИЧНИХ КОМІСІЙ
(МЕТОДОБ'ЄДНАНЬ) ЗА ПРОФЕСІЙНИМ
СПРЯМУВАННЯМ**

Дніпропетровськ 28.08.2014

№ з/п	ЗМІСТ	Стор.
1.	Телефонограма	3
2.	Вступне слово Про пріоритетні напрями змістової роботи ПТНЗ області в 2014 - 2015 навчальному році, що сформовані новими законодавчими та нормативними документами	6
3.	Про особливості навчально-виробничого процесу у 2014-15 н.р.	9
4.	Про застосування рекомендацій щодо розробки регламенту професійно-технічного навчального закладу	12
5.	Про присвоєння розрядів майстрам виробничого навчання	15
6.	Про внесення змін нормативно-правових документів щодо підготовки водіїв	17
7.	Коментар результатів та завдання керівників ПТНЗ з проведення конкурсів профмайстерності	20
8.	Про результати Всеукраїнського фестивалю навчальних фільмів «Урок майстра»	23
9.	Напрямки роботи ПТНЗ , що підлягають аналізу	24
10.	Структура матеріалів	25
11.	Рекомендації	33
12.	Перелік документів	36

ТЕЛЕФОНОГРАМА № 89 від 27.08.2014р.

28 серпня 2014 року о 10.00 годині відбудеться інструктивно-методичний семінар для заступників директорів ПТНЗ з навчально-виробничої частини у режимі відеозв'язку з питання «Про впровадження вимог нових законодавчих та нормативних документів, що визначають стратегію дій з удосконалення навчально-виробничого процесу в умовах сьогодення»

У студії ПТНЗ крім заступників директорів запрошуються наступні категорії педпрацівників:

- Старші майстри
- Голови методичних комісій (об'єднань) за професійним спрямуванням.

Для реєстрації Вам необхідно з 09.30 до 09.50 вийти на зв'язок у програмі «VZOSNAT» і у режимі чата (смс) надати П.І.Б. ваших працівників за визначеними категоріями.

НМЦ ПТО направляє матеріали (план, структура виступів, рекомендації, пріоритети роботи НМЦ ПТО, перелік документів) і просить керівників ПТНЗ до надати свої зауваження, пропозиції до даного заходу заздалегідь, або під час семінару.

У разі неможливості взяти участь у нараді з технічних причин, запрошуємо Вас безпосередньо у нашу студію за адресою: м.Дніпропетровськ, пр.Пушкіна, 36, 2-й поверх, методкабінет.

Про отримання телефонограми просимо надіслати повідомлення на електронну адресу НМЦ ПТО onmc2004@ua.fm, або повідомити за телефонами 0562-31-25-82, 0562-31-85-26.

Директор НМЦ ПТО

В.М.Василиненко

Безценна Т.М.
31-25-82

ПЛАН
проведення інструктивно-методичного семінару
заступників директорів ПТНЗ з навчально-виробничої частини, старших
майстрів та голів методичних комісій (методоб'єднань) за професійним
спрямуванням(урежимі відеозв'язку)

Тема: «Про впровадження вимог нових законодавчих та нормативних документів, що визначають стратегію дій з удосконалення навчально-виробничого процесу в умовах сьогодення»

Дата проведення: 28 серпня 2014 року

Час проведення: 10.00

Місце проведення: НМЦ ПТО

(за адресою м. Дніпропетровськ, пр. Пушкіна, 36)

№ з/п	Виступи	Час	Виступаючі
1.	Вступне слово Про пріоритетні напрями змістової роботи ПТНЗ області в 2014-2015 навчальному році, що сформовані новими законодавчими та нормативними документами	10.00-10.10	Василиненко Віктор Михайлович, директор НМЦ ПТО
2.	Про особливості навчально-виробничого процесу у 2014-2015 навчальному році	10.10-10.25	Безценна Тетяна Михайлівна, методист НМЦ ПТО
3.	Про запровадження регламенту роботи ПТНЗ у 2014-2015 навчальному році	10.25 -10.35	Красильников Андрій В'ячеславович, методист НМЦ ПТО
4.	Про присвоєння розрядів майстрам виробничого навчання	10.35-10.45	Чернявська Ірина Євгенівна, методист НМЦ ПТО
5.	Про внесення змін нормативно-правових документів щодо підготовки водіїв	10.45- 10.55	Набоков Микола Федорович, методист НМЦ ПТО
6.	Коментар результатів та завдання керівників ПТНЗ з проведення конкурсів профмайстерності	10.55-11.05	Куницька Ірина Володимирівна, методист НМЦ ПТО
	Про результати Всеукраїнського фестивалю навчальних фільмів «Урок майстра»	11.05-11.10	Куницька Ірина Володимирівна, методист НМЦ ПТО

7.	Напрямки роботи ПТНЗ , що підлягають аналізу	11.10-11.20	Орел Ірина Григорівна, головний спеціаліст сектору ліцензування та атестації навчальних закладів департаменту освіти і науки облдержадміністрації
8.	Підведення підсумків, відповіді на запитання, прийняття рекомендацій	11.20-11.30	Василиненко Віктор Михайлович, директор НМЦ ПТО

Директор НМЦ ПТО

В.М.Василиненко

ВСТУПНЕ СЛОВО НА ІНСТРУКТИВНИЙ СЕМІНАР ЗАСТУПНИКІВ З НВЧ, СТАРШИХ МАЙСТРІВ ТА КЕРІВНИКІВ МЕТОДОБ'ЄДНАНЬ

В.М.Василиненко,
директор НМЦ ПТО
у Дніпропетровській області

Ми з Вами напередодні нового навчального року.

Мета: Надати рекомендації, поради щодо організації професійної підготовки в новому навчальному році.

Зібрані: всі категорії які до цього причетні.

Напередодні були розіслані матеріали для вивчення.

Вони складаються:

1. З плану проведення;
2. Рекомендацій з кожного напрямку – сформовані баченням методистів;
3. Перелік нових документів, що стосуються Вашого напрямку роботи;
4. Матеріали аналізу, проблем, дій по кожному напрямку, які сьогодні висвітлюються на інструктивному семінарі.

Думаємо, що Ви з ними ознайомились, дали оцінку. Сьогодні вислухаємо Ваші:

- зауваження;
- побажання;
- запитання.

В НМЦ ПТО присутні:

- начальник відділу ПТО Скляр В.І.;
- методисти НМЦ ПТО, які ведуть напрямок професійної підготовки.

А тепер про особливості нового навчального року

Новий навчальний рік для багатьох присутніх не перший. Кожен новий навчальний рік мав свої особливості, а цей за 69 років попередніх надзвичайний.

Він починається в умовах ведення війни

Що визначає особливості та конкретні дії в новому навчальному році?

1. Підсумки минулого року
2. Нові законодавчі, нормативні документи.
3. Політична ситуація в державі.
4. Надзвичайні (чи обмежені) можливості енергетичної галузі.

Стосовно підсумків. Ще на початку серпня в ПТНЗ розіслали моніторинг змістовної роботи закладів за 14 індикаторами:

- аналіз ДПА;
- аналіз участі в олімпіадах, КПМС, оглядах;
- аналіз конкурсу «Профорієнтатор року»
- аналіз діяльності педмайданчиків;
- аналіз забезпечення комп'ютерною технікою;
- робота євро клубів;
- аналіз роботи учнівського самоврядування;
- аналіз участі учнів у ЗНО;
- аналіз нових форм підвищення професійного рівня педагогів;

- аналіз травматизму;
- моніторинг ринку праці;
- аналіз роботи сайтів;
- участь у виставковій діяльності.

Узагальнені матеріали IV етапу моніторингових досліджень (опитуванням 4 респондентів).

Буклет ПТО Дніпропетровщини – 2014 (порівняльні показники області та України).

Ці матеріали прокоментують сьогодні методисти.

Ваша можливість:

- використати їх при проведенні педрад;
- при плануванні на новий навчальний рік.

II. Нові документи, (їх багато):

- Закон України «Про вищу освіту»;
- Закон України «Про ПТО»;
- Положення про ліцензування освітньої діяльності;
- Положення про підвищення кваліфікації педагогів ПТО;
- Положення про вхідний контроль;
- Лист-рекомендації про виховну роботу;
- Лист про індивідуальну роботу;
- Рекомендації про психологічну службу;
- Листи про роботу з молоддю зі Сходу;

- Лист про організацію навчально-виховного процесу у 2014-2015 навчальному році;

- Наказ МОН про запровадження нового предмету «Захист Вітчизни»;
- Рішення колегії про зміни у викладанні історії України;
- Рекомендації щодо проведення Дня знань;
- Наказ МОН щодо підготовки до нового навчального року;
- Лист-рекомендації щодо вирішення проведення Уроків мужності;
- Рішення підсумкової колегії МОН від 22.08.2014р. (усім вивчити).

III. Про політичну ситуацію.

Треба створювати ситуацію заспокоєння в педагогічному та учнівському середовищі та при цьому забезпечувати виконання обов'язків навчального закладу та кожного працівника окремо.

IV. Про надзвичайний стан в енергетичній галузі:

- про рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу (три напрямки);

- під'їзд учнів ускладнюється (велостоянки);
- особливо навчання, управління транспортними засобами та ПДР

V. Про завершення ліцензій в цьому році.

VI. Про проведення педрад, (направлено багато матеріалів):

- лист про підготовку та порядок проведення педрад;
- направлено досвід інших областей з проведення педрад.

VII. Про план роботи НМЦ ПТО.

VIII. Про збір інформації із ПТНЗ (скоригуємо, беремо один раз).

Виховна робота в 2014-2015 навчальному році

- Запроваджувати нові форми виховної роботи з особливим акцентом патріотичного напрямку.

- Основою виховної діяльності є врахування психологічного стану учасників навчально-виховного процесу (педагогів, батьків, учнів).

В нових формах роботи можуть використовуватись:

- гуртки патріотичного напрямку;
- вивчення реальної історії України та українського народу;
- усвідомлення причин та очікувані наслідки майдану України 2013-2014 років;

- вшанування пам'яті Небесної сотні;

- системне ознайомлення з ходом подій на сході України;

- ознайомлення з патріотичними вчинками учасників ПТО, захисту інтересів, збереження цілісності України;

- ознайомлення та практична участь у волонтерському русі щодо допомоги учасникам АТО;

- висвітлення патріотичної участі у відстоюванні інтересів держави, регіону, серед педагогів закладу, випускників ПТНЗ, представників свого регіону;

- оновлення наглядності навчального закладу, кабінетів;

- запровадження оперативної інформованості про патріотичні вчинки людей регіону;

- формування в органах учнівського самоврядування центру оцінки фактів, подій, результатів;

- цілеспрямовано системно використовувати інформаційні засоби для висвітлення позитивних прикладів патріотичних вчинків;

- практикувати проведення змагань на честь людей, що поклали своє життя за інтереси держави, регіону, галузі;

- запровадити проведення диктантів, творів на визначення ставлення молоді до патріотів сучасності;

- запровадження форми підтримки учасників патріотичного руху (листи учасникам АТО, відвідування шпиталів, батьків постраждалих наслідками майдану, проведення АТО);

- запровадити огляди на кращі суспільні ролики про патріотів України;

- запроваджувати огляд художньої самодіяльності на кращі патріотичні пісні;

- Створювати в педагогічному та учнівському сферах вище гуманне ставлення до людей-переселенців із областей сходу та Криму;

- Створювати умови для успішного аналізування в регіоні, населеному пункті, закладі людей, що переселились в результаті воєнних дій на Сході та із Криму;

- Переформулювати піклувальні ради зосередивши їх увагу на контролі за діяльністю закладів.

ПРО ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ У 2014-2015 Н. Р.

Безценна Т.М.,
методист НМЦ ПТО
у Дніпропетровській області

На сьогодні **первинна професійна підготовка робітників** у ПТНЗ області здійснюють за **16 напрямками та видами господарської діяльності** для різних галузей економіки. Основні з них - це: електромеханічне виробництво, гірничодобувна промисловість, металургійне виробництво, будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи, автомобільний транспорт, залізничний транспорт, сільське господарство, громадське харчування.

Вимоги сьогодення - це формування мобільних працівників, які мають декілька спеціалізацій. У 2014 – 2015 навчальному році в області впроваджимуться робочі навчальні плани за якими кожний **другий** учень за **отримає дві та більше професій**, що дасть можливість випускникам бути мобільними на ринку праці.

У 2014 – 2015 навчальному році впроваджуються нові професійні інтеграції:

- «Монтажник систем утеплення будівель. Муляр» (Криворізький центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів будівельної галузі),
- «Машиніст електровозу. Люковий. Електрослюсар (слюсар) черговий та з ремонту устаткування» (Криворізький професійний гірничо-технологічний ліцей),
- «Електрослюсар підземний. Машиніст підземних установок» (Першотравенський гірничий ліцей),
- «Слюсар з ремонту рухомого складу, Машиніст електровозу. Машиніст тепловозу» (Дніпропетровський професійний залізничний ліцей).

Особливої актуальності набуває навчання укрупненими професіями.

Так, навчатимуть укрупненими професіями:

- «Опоряджувальник будівельний» (Дніпропетровський регіональний центр ПТО),
- «Зварник» (Дніпродзержинське вище професійне училище),
- «Майстер ресторанного обслуговування» (Дніпродзержинський центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів, Дніпропетровський центр ПТО туристичного сервісу, Криворізький центр професійної освіти робітничих кадрів торгівлі),
- «Робітник фермерського господарства».

У цьому навчальному році в області впроваджуються **24** нових ДСПТО. Розпочинається апробація ДСПТО за компетентісним підходом «Гірник підземний». ПТНЗ гірничого напрямку мають можливість апробації цього стандарту при навчанні дорослого населення.

Професійно-технічні навчальні заклади області співпрацюють з **1675** замовниками кадрів. Провідні підприємства регіону такі, як ПАТ «Криворіжіндустрбуд», ПП «Теплобуд», ПАТ «Інтерпайп НТЗ», ПАТ «ДМК Д», ПАТ «ДНПРОАЗОТ», ПАТ «Дніпровагонмаш», ДП ВО «ПМЗ» беруть на себе дорадчу та консультативну функції з організації виробничого навчання та практики учнів, стажування майстрів виробничого навчання.

Але існують складнощі в здійсненні професійно-практичної підготовки кадрів, створенні умов для виконання в повному обсязі програм виробничого навчання та виробничої практики.

Для вирішення цих питань в попередньому навчальному уроці методичною службою були надані рекомендації ПТНЗ (за кожним професійним напрямком) щодо проведення окремих уроків виробничого навчання та відпрацювання навчальних тем, виконання яких не можливо на існуючій навчальній базі.

Також, існує проблема при організації виробничої практики за угодами.

В цілому по області учні ПТНЗ проходять виробничу практику за угодами з роботодавцями на базі **1184 підприємств області (70% від загальної кількості)** та на **491 підприємстві (30%)** учні ПТНЗ проходять виробничу практику без укладених угод на підготовку робітничих кадрів.

Також, є факти невідповідності професійної підготовки випускників ПТНЗ потребам робочого місця. Причиною цього є перш за все низька зацікавленість керівників ПТНЗ у працевлаштуванні випускників. **Працевлаштовані за фахом лише 79% випускників. Роботодавці недоотримали 21% робітничих кадрів.**

Крім того, як показало опитування випускників (*узагальненні матеріали IV етапу моніторингового дослідження «Стан і розвиток професійно-технічної освіти Дніпропетровської області»*):

84% випускників – планують працювати за обраною професією, **10%** – не планують працювати, **6%** - твердо вирішили не працювати за отриманою професією.

Серед головних прагнень випускників є:

- бути кваліфікованим працівником, професіоналом – **32%**;
- бути власником приватної фірми, підприємства – **24%**;
- максимально реалізувати себе як особистість – **19%**.

Неважливим у майбутній роботі випускники вважають відповідність роботи здібностям, нахилам, престижність професії, високий рівень самостійності у роботі.

III. Одна із складових забезпечення якості підготовки кваліфікованих робітників – компетентні педагоги.

У 2013/2014 н.р. кадрове забезпечення професійно-технічних навчальних закладів (*Інформаційні матеріали до підсумкової колегії МОН*)

складало:

Всього педагогічних працівників – **3513 осіб**

З них:

- Старші майстри та майстри виробничого навчання - **1794 особи (51,1% від загальної кількості)**

- Викладачів предметів професійно-технічного циклу – **405 осіб (11,5% від загальної кількості).**

Кількість викладачів спецпредметів була майже в половину менше ніж викладачів загальноосвітніх предметів.

Така диспропорція виникає у зв'язку з тим, що в навчальних закладах години спецпредметів надаються майстрам виробничого навчання як додаткова педагогічна загрузка. Це можливе, якщо забезпечує якість навчального процесу, а майстер відповідну освіту та багаторічний стаж роботи.

В попередньому навчальному році **зроблено аналіз стану кадрового забезпечення майстрами виробничого навчання ПТНЗ області**. Він показав, що в **28%** ПТНЗ рівень освіти майстрів не відповідає вимогам посади, у **11 ПТНЗ (20%)** фаховий рівень майстрів виробничого навчання не відповідає професії, за якою здійснюють підготовку, більшість з них за професіями промисловості та сільського господарства. Суттєвими зауваженнями було, те що в деяких майстрів виробничого навчання взагалі відсутні робітничі професії (найбільша кількість з професій гірничої промисловості).

Були зауваження 11 майстрам в/н, що не пройшли стажування на підприємствах та в організаціях. Також, з питання стажування виникали непорозуміння між ПТНЗ і підприємствами

В багатьох ПТНЗ області навчальне обладнання та техніка використовується понад 25-30 років, які на 80 відсотків морально і фізично застаріли, або взагалі вийшли з ладу. Крім того, відсутні необхідні для відповідної організації навчально-виробничого процесу сировина та матеріали. Часто майстерні не укомплектовані достатньою кількістю обладнання, особливо це стосується дорогокоштовного обладнання: токарних, фрезерних верстатів, гірничого обладнання, зварювальних автоматичних та напівавтоматичних машин. Тракторний парк сільських ПТНЗ експлуатаційно устарів (має 3 терміни експлуатації).

На сьогодні на базі **9 ПТНЗ**, що навчають за професіями будівельної галузі, сфери обслуговування, поліграфії, зв'язку та інформаційно-комунікаційних технологій створено навчально-практичні центри, які є осередками не тільки формування професіоналізму майбутнього робітника, а й розвитку його творчого потенціалу.

Протягом минулого навчального року **на базі НПЦ опанували інноваційні виробничі технології майже 2 тис. осіб**, з них:

- учнів ПТНЗ області – 83,7%;
- педагогічних працівників, в тому числі і з інших областей – 3,9%;
- робітників підприємств – 1,6%;
- осіб за направленням обласного центру зайнятості – 7,4%;
- осіб за індивідуальним замовленням з числа дорослого населення - 3,4%.

Для підвищення фахового рівня педагогічних працівників на базі НПЦ **проводяться майстер-класи з залученням підприємств носіїв інноваційних виробничих технологій**. Так, майстри виробничого навчання та викладачі спецпредметів ознайомилися з енергозберігаючими технологіями та матеріалами «TM Re-Therm», облицювальними матеріалами «KERAMA MARAZZI», технологіями сучасного будівництва компанії «ЮДК «GAZ BETON», технологіями Українсько-австрійського підприємства «FRONIUS», технологіями перукарського мистецтва «Lacme», «Istel»

ПРО ЗАСТОСУВАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО РОЗРОБКИ РЕГЛАМЕНТУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Красильніков А.В.,
методист НМЦ ПТО
у Дніпропетровській області

Мета створення регламенту ПТНЗ сприяння вирішенню організаційних та процедурних питань діяльності навчального закладу, що виникають під час забезпечення виконання ним завдань, передбачених законодавчою та нормативно-правовою базою України

Слід зазначити, що законодавчими та нормативними актами ПТО розробка регламенту навчального закладу не передбачається. Але необхідність досягнути більш злагодженої роботи керівництва закладу, педагогічних працівників, структурних підрозділів закладу для забезпечення реалізації політики держави в галузі професійно-технічної освіти змусило навчально-методичний центр розробити методичні рекомендації, щодо складання регламенту ПТНЗ, який би поєднав в собі головні вимоги законодавства про професійно-технічну освіту і визначив шляхи організації і здійснення роботи в цьому напрямку.

Ми рекомендували складати регламент з наступних розділів:

I. Загальні положення;

II. Організація роботи ПТНЗ;

III. Кадрове забезпечення ПТНЗ

IV. Контингент учнів

V. Фінансово-господарська діяльність навчального закладу

VI. Організація діловодства. Архівне господарство

VII. Взаємовідносини з органами управління, замовниками кадрів, установами, організаціями, громадянами.

Запропонована структура регламенту поєднує в єдиний документ Правила внутрішнього розпорядку (затверджені Наказом МОН N 455 від 20.12.93 «Про Типові правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників навчально-виховних закладів системи Міністерства освіти України» зареєстрований в Мінюсті за N 121/330 2 червня 1994 р), інструкцію з ведення ділової документації, окремі положення і вимоги Кодексу Законів «Про працю» України, Бюджетного Кодексу України, Закону України «Про звернення громадян», Закону України «Про професійно-технічну освіту», Постанови КМУ «Про затвердження положення про професійно-технічний навчальний заклад», наказу МОН України № 419 від 30.05.2006 «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах», положень колективного договору між адміністрацією закладу і профспілкою і інших документів і актів, що визначають зміст і суть роботи навчального закладу з реалізації політики держави в галузі професійно-технічної освіти.

Перший РОЗДІЛ РЕГЛАМЕНТУ «ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ» МІСТИТЬ: 1. Посилання на законодавчу, нормативно-правову базу професійно-технічної освіти,

та загальну законодавчу, нормативно-правову базу України згідно до якої організовується діяльність навчального закладу.

Розділ II. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ПТНЗ СКЛАДАЄТЬСЯ :

1. Організаційна структура ПТНЗ
2. Планування роботи ПТНЗ
3. Робочий час, правила внутрішнього розпорядку.

Розділ III. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПТНЗ СКЛАДАЄТЬСЯ З ПІДРОЗДІЛІВ:

1. Прийняття та звільнення з роботи.
2. Посадові обов'язки, посадові інструкції працівників навчального закладу.
3. Атестація інженерно-педагогічних працівників
4. Колективний договір.

Розділ IV. КОНТИНГЕНТ УЧНІВ СКЛАДАЄТЬСЯ З ПІДРОЗДІЛІВ:

1. Формування контингенту учнів
2. Соціальні гарантії для учнів (слухачів) ПТНЗ

Розділ V. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Розділ VI. Організація діловодства. Архівне господарство складається з підрозділів:

- Діловодство.
- Складання та оформлення документів.
- Підготовка справ до зберігання та використання

РОЗДІЛ VII. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ОРГАНАМИ УПРАВЛІННЯ, ЗАМОВНИКАМИ КАДРІВ, УСТАНОВАМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ, ГРОМАДЯНАМИ

Вище стоячими та контролюючими організаціями для ПТНЗ згідно статті 6 закону України «Про професійно-технічну освіту» є :

1. Міністерство освіти і науки України;
2. Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації;
3. Державна інспекція навчальних закладів України.

Регламент ПТНЗ передбачає механізм взаємодії навчального закладу з вище стоячими контролюючими організаціями. Окрім цих органів управління супровід методичній діяльності закладів профтехосвіти області забезпечують такі організації, а саме:

- відділення ПТО Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України;

- інститут ПТО НАПН України;

- навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області;

Хочу звернути вашу увагу на додатки до регламенту професійно-технічного навчального закладу . Їх три.

Додаток №1 «Орієнтовний план роботи ПТНЗ на навчальний рік»

Ми зазначаємо що над формою, змістом орієнтовного плану роботи ПТНЗ працювали практично всі методисти НМЦ ПТО. Ви можете використовувати цей план, як скелет для створення плану роботи свого закладу.

Визначаємо, що метою створення орієнтовного плану було надання вам допомоги. Якщо навчальний заклад має кращі власні наробки використовуйте їх.

Додаток №2 Рекомендована циклограма річної роботи директора професійно-технічного навчального закладу, заступників директора, методистів, психолога, соціального педагога, ст. майстра.

Це не наше напрацювання, це розробки інституту ПТО НАПН України. На нашу думку дуже корисне, таке що систематизує зусилля керівників, працівників закладу на стале виконання політики держави в галузі профтехосвіти.

Додаток №3 Методика розробки функціональних обов'язків працівників ПТНЗ. Зразки типових посадових інструкцій працівників. Навчально-методичний центр профтехосвіти підготував методичні рекомендації щодо розробки посадових обов'язків, а також узагальнив посадові типові обов'язки працівників ПТНЗ. Ви можете використовувати ці матеріали у разі необхідності розробки посадових інструкцій для працівників ПТНЗ.

Існуючі проблеми і шляхи вирішення.

Рекомендації були напрацьовані з метою покращення взаємодії керівників та працівників закладу, структурних підрозділів закладу. При використанні рекомендацій можна очікувати, що будуть виникати певні проблеми з розробкою самого регламенту, деякі працівники не зуміють одразу прийняти цей документ, тому що він передбачає слідкування ними певних правил. Але ми впевнені, що в регламенті відразу є розділи, які є цікавими і корисними для всіх. Це насамперед додатки до регламенту «Орієнтовний план роботи професійно-технічного навчального закладу», «Рекомендована Циклограма роботи директора, заступників директора, інших працівників ПТНЗ», «Методика розробки функціональних обов'язків працівників ПТНЗ. Зразки типових посадових інструкцій працівників». А сам процес розробки і застосування регламенту вимагає певного часу для адоптації працівників.

ПРО КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ТА ПРИСВОЄННЯ РОЗРЯДІВ МАЙСТРАМ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

Чернявська Ірина Євгенівна
методист НМЦ ПТО

Кваліфікаційні вимоги до майстра виробничого навчання затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2013 року № 665 «Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів». Це:

- Базова або неповна вища освіта (тобто бакалавр або молодший спеціаліст) відповідного напрямку економічної діяльності.
- Підвищення кваліфікації.
- Без вимог до стажу роботи.
- Рівень робітничої кваліфікації вище встановленого навчальним планом для випускників професійно-технічного навчального закладу.

Визначення окладів майстрам в/н за розрядами тарифної сітки (9-12) провадиться з урахуванням їхніх кваліфікаційних вимог.

Посадові оклади встановлюються керівниками при проведенні щорічної тарифікації з урахуванням наслідків атестації та проходження курсів підвищення кваліфікації.

В свій час (07.05.1993р. № 1/9-51) заступником Міністра освіти України Зайчуком В.О. було затверджено «Кваліфікаційні вимоги до майстрів виробничого навчання професійних навчальних закладів на оплату їх праці за відповідними тарифними розрядами». Однією з вимог був відсоток (10-20) випускників, які опановують вищий рівень кваліфікації, ніж передбачений навчальним планом. На сьогодні дана вимога не передбачена жодним нормативним документом та державним стандартом професійно-технічної освіти встановлюється єдиний рівень кваліфікації для всіх випускників з конкретних професій.

З урахуванням всіх змін кваліфікаційні вимоги до майстрів в/н при встановленні їм тарифних розрядів такі:

Майстер виробничого навчання з оплатою праці

по 9 тарифному розряду

Базова або неповна вища освіта за фахом.

Рівень робітничої кваліфікації **вище** встановленого навчальним планом для випускника профтехучилища з відповідної професії. Відповідає етичним культурним, вимогам до педагогічних працівників. Забезпечує підготовку кваліфікованих конкурентоспроможних робітників. Сумлінно виконує функціональні обов'язки майстра виробничого навчання.

Майстер виробничого навчання з оплатою праці

по 10 тарифному розряду

Відповідає вимогам до майстра виробничого навчання з оплатою праці по 9 тарифному розряду.

Рівень робітничої кваліфікації вище встановленого навчальним планом для випускників професійного навчального закладу. Володіє сучасними формами, методами професійного навчання та використовує їх в роботі. Компетентно вирішує завдання комплексного забезпечення навчально-виробничого процесу. Досягає

хороших результатів праці, щопідтверджується тематичними перевітками адміністрації навчального закладу та поетапною атестацією учнів. Стаж роботи в навчальному закладі не менше року, або на виробництві за відповідним фахом не менше 3-х років.

Майстервиробничогонавчання з оплатою праці по 11 тарифному розряду

Відповідає вимогам до майстра виробничого навчання з оплатою праці по 10 тарифному розряду. Забезпечує підготовку кваліфікованих і конкурентоспроможних робітників з розвиненим технологічним мисленням. Добре володіє та систематично використовує в роботі прогресивні форми, методи професійного навчання. Досягає високої результативності праці, що підтверджується перевірочними роботами адміністрації навчального закладу та поетапною атестацією учнів. Має високі результати в створенні сучасних умов виробничого навчання учнів. Відзначається технічною грамотністю та технологічною культурою і прищеплює ці якості учням. Вносить вагомий вклад у методичне забезпечення виробничого навчання та методичну роботу. Систематично працює над оновленням своїх професійних знань та умінь. Стаж роботи в навчальному закладі не менше 3-х років, або на виробництві за відповідним фахом не менше 5-ти років.

Майстервиробничогонавчання з оплатою праці по 12 тарифному розряду

Відповідає вимогам до майстра виробничого навчання з оплатою праці по 11 тарифному розряду. Має високу професійну кваліфікацію 5 і більший кваліфікаційний розряд, I клас, вищу категорію. Досягає високої результативності праці. Випускники відзначаються високою професійною майстерністю, технічною грамотністю, технологічною культурою та сумлінним ставленням до праці. В роботі використовує інноваційні технології професійної освіти. Має власні ефективні методики та форми виробничого навчання, які використовуються в навчальних закладах регіону, країни. Є автором ефективних методичних розробок, посібників, підручників. Стаж роботи в навчальному закладі не менше 5-ти років.

Проблема:

Аналіз якісного складу майстрів виробничого навчання свідчить про те, що тільки 40 % майстрів мають вищу освіту, 7 % - закінчили ПТНЗ, 1 % - мають тільки середню освіту. Тобто 8 % працюючих майстрів не відповідають кваліфікаційним вимогам.

Вирішення проблеми:

Рекомендувати керівникам ПТНЗ:

- Не заповнювати вакансії працівниками, які не мають відповідної освіти
- Сприяти працюючим майстрам в/н в отриманні вищої освіти

Нормативна база:

1. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2013 року № 665 «Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів»
2. Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005р. № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ»

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ДОКУМЕНТІВ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ВОДІЇВ АВТОТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Набоков М.Ф.,
методист НМЦ ПТО
у Дніпропетровській області

План

1. Аналіз підготовки водіїв в інтегрованих учнівських групах та слухачів на короткотермінових курсах з професійно-технічного навчання;
2. Проблеми з підготовки учнів та слухачів;
3. Рекомендації

За результатами проведеного моніторингу якості підготовки водіїв автотранспортних засобів в ПТНЗ I-III рівня атестації в 2013-2014 навчальному році цей напрямок роботи в ПТНЗ значно удосконалився. Станом на 1.01.2014 року 22 ПТНЗ отримали ліцензії на підготовку 4580 осіб, які зможуть отримати робітничу професію «Водій автотранспортних засобів категорії В, С1, С. Станом на 1.06.2014 року здійснювалась підготовка 3501 учня, 77% до ліцензованого обсягу. Аналіз навантаження на один автомобіль становить: за ліцензованим обсягом – 24 особи, фактичне навантаження навчальних груп – 18 осіб, що дає можливість успішно виконувати програму з індивідуального навчання водінню транспортних засобів.

В ПТНЗ області робота була зосереджена на таких напрямках:

- дотримання ліцензованого обсягу підготовки водіїв в ПТНЗ за ліцензіями МОН України про надання освітніх послуг;
- наявність учнівського контингенту ПТНЗ з підготовки водіїв;
- дотримання обсягів підготовки водіїв за сертифікатами МВС України з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації водіїв категорії «В, С1, С»;
- забезпечення навчального процесу легковими автомобілями для категорії «В»;
- забезпечення навчального процесу вантажними автомобілями для категорії «С1 і С»;
- наявності в ПТНЗ переобладнаних легкових та вантажних автомобілів з подвійними органами керування для категорії «В, С1, С»;
- підготовки водіїв транспортних засобів у ПТНЗ II-III рівня атестації за державним замовленням;
- підготовки водіїв транспортних засобів у ПТНЗ II-III рівня атестації за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб;
- державна кваліфікаційна атестація водіїв автотранспортних засобів за 2012-2013 навчальний рік;
- забезпечення ПТНЗ I рівня атестації навчальною, навчально-плануючою та навчально-методичною документацією.

Проблеми з підготовки учнів та слухачів:

- на 60% обладнано автомобілі з подвійними органами керування, що суперечить вимогам «Положення про порядок підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів»;

- ПТНЗ мають на балансі навчальні транспортні засоби дозволена максимальна маса яких не перевищує 7500кг (16500 фунтів) з причепом, які не використовуються у навчальному процесі;

- не в повній мірі відповідають вимогам ДАІ обладнання та утримання автодромів і площадок для практичного навчання учнів водінню транспортних засобів;

- на недостатньому рівні в ПТНЗ проводяться відновлювальні та ремонтні роботи наявної техніки про що свідчать акти та приписи технічного огляду МТП органами ДАІ;

- навчальні приміщення (класи з «Правил дорожнього руху», «Безпеки дорожнього руху та надання першої медичної допомоги при ДТП» та «Будови автотransпортних засобів») необхідно: доповнити електрифіковані стенди новими дорожніми знаками та розміткою, дообладнати підручними та медичними елементами надання першої медичної допомоги потерпілим, оновити та поповнити навчальну базу сучасними комп'ютерними програмами з ПДР, БД та будови автомобілів;

- втрата контингенту з моменту реєстрації навчальних груп в ДАІ до ДКА: в ПТНЗ становить 6,0%, в ДАІ – 25,0%;

- аналіз підготовки водіїв транспортних засобів в ПТНЗ за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб засвідчив, що ця робота значно послаблена. Так втрата контингенту з моменту реєстрації навчальних груп до ДКА: в ПТНЗ становить 2,0%, в ДАІ – 13,0%;

- на недостатньому рівні здійснюється контроль щодо складання викладачами та майстрами виробничого навчання планів і конспектів уроку, що призводить до зниження ефективності відпрацювання учнями пропущеного навчального матеріалу;

- на низькому рівні в ПТНЗ відпрацьовуються питання забезпечення інструкційно-технологічними та інструкційними, переліками пробних кваліфікаційних робіт, а комплексні кваліфікаційні завдання та атестаційні контрольні роботи розробляються тільки при проведенні атестаційної експертизи навчального закладу;

- викладачі та майстри в/н значно знизили активність по забезпеченню уроків навчальними і дидактичними засобами навчання (конспектами лекцій, тренажерами, наочними посібниками, програмним комп'ютерним навчальними матеріалом).

Рекомендації:

ПТНЗ:

- дообладнати автомобілі з подвійними органами керування;

- проліцензувати робітничі професії під навчальні транспортні засоби, які на даний момент не використовуються у навчальному процесі;

- обладнання та утримання автодромів і площадок для практичного навчання учнів водінню транспортних засобів привести у відповідність до вимог ДАІ;

- організувати та провести відновлювальні та ремонтні роботи наявної автотransпортної техніки;

- дообладнати кабінети, лабораторії та майстерні необхідними наочними посібниками;

- запобігти необґрунтованим втратам учнівського контингенту;

- підвищити роль державної кваліфікаційної атестації на рівні ПТНЗ;

НМЦ ПТО:

- розробити методичні рекомендації з методики розробки:
  - а) інструкційних та інструкційно-технологічних карт з водіння мото- та автотранспортних засобів категорії А, А1, В, В1, С, С1;
  - б) переліки пробних кваліфікаційних робіт А, А1, В, В1, С, С1;
  - в) комплексні кваліфікаційні завдання А, А1, В, В1, С, С1;
- розробити методичні рекомендації з методики оснащення автодромів (майданчиків для індивідуального навчання водінню);
- надати практичну допомогу по забезпеченню ПТНЗ електронними посібниками з ПДР, БДР, будови мото- та автотранспортних засобів.

Використані матеріали:

- Державні стандарти професійно-технічної освіти ДСПТО 8321.ОІ.00.60.21-2012 та 8322.ОІ.00.60.24-2012 з підготовки водіїв мото- та автотранспортних засобів;
- Розпорядження кабінету Міністрів України від 21 березня 2012 р. № 140-р «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2015 року»;
- Розпорядження кабінету Міністрів України від 25 травня 2012 р. № 480-р «Про схвалення плану заходів щодо реалізації Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2015 року»;
- лист Міністерства освіти і науки України від 7 червень 2014р. «Про удосконалення діяльності закладів, що здійснюють підготовку водіїв транспортних засобів»;
- лист Міністерства освіти і науки України №1/9-807 від 05 листопада 2012 року «Про проведення тижня безпеки дорожнього руху».

КОМЕНТАР РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ЗАВДАННЯ КЕРІВНИКІВ ПТНЗ З ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСІВ ПРОФМАЙСТЕРНОСТІ

Куницька І. В.,
методист НМЦ ПТО
у Дніпропетровській області

У минулому навчальному році відбулися 2 Всеукраїнські конкурси професійної майстерності серед майстрів виробничого навчання системи ПТО:

- з професії «Офіціант» - майстер в/н ДЦППРК Брага О.Ю. виборола 4 (призове) місце у м. Черкаси
- з професії «Лицювальник-плиточник» - майстер в/н КЦППРКБГ Ляшенко А.В. виборов 2 місце у м. Ромни

Також відбулися і 5 Всеукраїнських конкурсів фахової майстерності серед учнів ПТНЗ:

- з професії «Кухар» - учень ДЦППРК Кобець Микола посів 3 місце у м. Рівне
- з професії «Маляр» - учениця ЗДПЛ Дрожжина Ірина виборола 2 місце у м. Кам'янець-Подільський Хмельницької області
- з професії «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» - учень ПТУ-74 Козак Олег посів 5 (призове) місце у смт. Глибока Чернівецької області
- з професії «Слюсар з ремонту автомобілів» - учень ДПЛ Смірнов Артем посів 20 місце у м. Харкові
- з професії «Слюсар з ремонту рухомого складу» - учень ДВПУ Кідишко Ілля посів 14 місце на Вінничині, ст. Козятино

Трьом нашим учням – переможцям Всеукраїнських конкурсів фахової майстерності серед учнів ПТНЗ наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2014 № 821 призначено стипендії Президента України.

Аналіз результатів обласних етапів засвідчив, що в окремих навчальних закладах I етапи конкурсів не проводилися взагалі або проводилися на низькому рівні. Рівень професійної підготовки учнів у непрофільних ПТНЗ значно нижчий ніж в профільних. Причиною цього є: формальний підхід до підготовки конкурсантів, невідповідність вимогам держстандартів організації виробничого навчання, недостатній рівень професійної кваліфікації майстрів виробничого навчання та слабка матеріально-технічна база, низький рівень впровадження в навчальний процес сучасних виробничих технологій.

Необхідно відмітити, що в цьому навчальному році підвищився рівень презентацій «Я і мій навчальний заклад», всі навчальні заклади творчо підійшли до їх розробок. Але є такі навчальні заклади, які створюють презентації за сучасними комп'ютерними технологіями: Дніпродзержинський центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів, Дніпропетровський регіональний центр професійно-технічної освіти, ПТУ-74, ВПУ-17, Дніпродзержинський центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів будівництва та автотранспорту, Дніпродзержинське вище професійне училище, Дніпродзержинський професійний ліцей, Нікопольський професійний ліцей, Міжрегіональний центр професійної

перепідготовки звільнених у запас військовослужбовців, Криворізький центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів будівельної галузі, Криворізький професійний гірничо-технологічний ліцей, Криворізький центр професійної освіти металургії та машинобудування, Апостолівський центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів, Межівське професійно-технічне училище.

Результати участі учнів ПТНЗ області у конкурсах засвідчили не тільки про недоліки у професійній підготовці, але і в психологічній. Якщо учні показують непогані результати з професійної підготовки, то з етико-психологічного боку існують проблеми. Це недоопрацювання в роботі адміністрації. Актуальним на сьогодні є питання індивідуального консультування практичного психолога учнів з питань етики поведінки, формування особистої стресостійкості, психологічної адаптації до умов незнайомого середовища. Ця робота психолога не планується, а проводиться за запитом адміністрації.

Слід відзначити, що в навчальних закладах, де керівник особисто зацікавлений в якості навчання, де проводяться конкурси фахової майстерності серед учнів навчального закладу, незважаючи на те, чи відбудеться за даною професією Всеукраїнський конкурс, спостерігаються і високі результати на II-III етапах Всеукраїнських конкурсів фахової майстерності серед учнів ПТНЗ. Такими прикладами є: ТПГЛ, ПГЛ (за професіями гірничого профілю взагалі не проводяться Всеукраїнські конкурси, але свої внутрішні конкурси ліцеї проводять щорічно, заохочують переможців цінними подарунками для подальшого застосування в професійній діяльності); МЦППВ, ДВПУ, ДВПУБ, ДЦППРК, які постійно проводять конкурси фахової майстерності з усіх професій, за якими здійснюється навчання в навчальному закладі.

Виходячи з вищевикладеного, пропонуємо в навчальних закладах:

1. Проаналізувати результати участі учасників конкурсів та обговорити на підсумкових педагогічних нарадах, засіданнях методичних комісій
2. Забезпечити розстановку кадрів відповідно до тарифікаційних вимог та сприяти підвищенню кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через проведення майстер-класів з інноваційних технологій на виробництві
3. Сприяти оновленню матеріально-технічної бази із зазначених професій
4. Здійснити відповідні заходи щодо покращення організації та проведення I етапу Конкурсів у навчальних закладах
5. Залучати учнів ПТНЗ області до участі у майстер-класах від провідних фахівців відповідних галузей
6. Вжити заходів щодо створення умов для розвитку професійної майстерності учнів ПТНЗ, співпраці з роботодавцями, благодійними організаціями, фондами, громадськістю тощо
7. Запровадити перед участю учнів в обласних та Всеукраїнських конкурсах фахової майстерності проведення індивідуального консультування практичним психологом учнів з питань етики поведінки, формування особистої стресостійкості, психологічної адаптації до умов незнайомого середовища.

До речі, на допомогу працівникам ПТНЗ НМЦ ПТО у Дніпропетровській області підготував методичні рекомендації щодо організації та проведення конкурсів фахової майстерності серед учнів ПТНЗ.

Нехай і цей рік буде врожайним для всіх нас на перемоги. Бажаю всім міцного здоров'я, наснаги, успіхів у змаганнях.

ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ФІЛЬМІВ «УРОК МАЙСТРА»

Куницька Ірина Володимирівна,
методист НМЦ ПТО
у Дніпропетровській області

У минулому навчальному році профтехосвіта Дніпропетровщини взяла участь у Всеукраїнському фестивалі навчальних фільмів «Урок майстра».

НМЦ ПТО провів відбірковий етап, на розгляд журі якого було подано 35 навчальних фільмів «Урок майстра» із 18 ПТНЗ області. Представлені навчальні фільми різні за напрямками та формою проведення (уроки виробничого навчання, фрагменти уроків, екскурсії, майстер-класи, відео у 3D-форматі). Відібрано було 10 робіт (ДРЦПТО, ДЦППРК, ВПУ-55, ДЦПО, КНВЦ, КЦПОРКТРС, ІПЛ, ЗДЦПТО, ПТУ-2, ОПТУ).

Критеріїв щодо створення навчальних фільмів та їх оцінювання МОН України не визначало, все віддало на розсуд регіонам. Але повідомило про обмеження - до Всеукраїнського фестивалю від області подається 3 кращих навчальні фільми.

Журі вирішило направити до заключного етапу навчальні фільми:

- ВПУ-55 – майстер в/н Усова Т.В. «Розкрій та технологічна послідовність обробки дитячого жилета на підкладці»
- ДЦПО – майстри в/н Овчаренко Г.М., Знайомська Л.В. «Приготування зразів «Хрещатик»
- ОПТУ – майстер в/н Сич М.В. «Апаратне забезпечення. Склад системного блока»

За попередніми даними МОН України не буде визначати переможців, всі учасники будуть нагороджені дипломами учасника.

Висловлюємо подяку всім учасникам відбіркового етапу. Навчальні фільми були створені як професіоналами, так і особисто педагогічними працівниками ПТНЗ області. Але є недоліки з організаційних моментів:

- згідно з вимогами МОН України навчальні фільми повинні були розміщені на сайтах ПТНЗ та поданням заявки (на час перевірки членами журі навчальних фільмів «Урок майстра» - або сайт не працював, або на ньому не було розміщено даного матеріалу, або не було подано заявки, лише один диск)
- термін подачі навчальних фільмів до НМЦ ПТО – 1 травня ц.р., а деякі навчальні заклади надавали матеріали аж до 27 травня.

Виходячи із вищевказаного, пропонуємо:

- активно впроваджувати у навчально-виробничий процес навчальні відеоматеріали
- продовжити роботу зі створення навчальних фільмів
- для якісного створення відеопродукту залучати спеціалістів ІТ-технологій

НАПРЯМКИ РОБОТИ ПТНЗ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ АНАЛІЗУ

Орел Ірина Григорівна,
головний спеціаліст сектору
ліцензування та атестації
навчальних закладів
департаменту освіти і науки
облдержадміністрації

1. Аналіз проблемних питань що виникли при ліцензуванні освітньої діяльності та атестації ПТНЗ у 2013-2014 навчальному році
2. Визначення ПТНЗ, яким необхідно продовжити термін дії існуючої ліцензії (професії, за якими ведеться навчання (первинна професійна підготовка)) та атестацію навчальних закладів
3. Коментар до Постанови Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 р. № 233 «Про внесення змін до Порядку ліцензування діяльності з надання освітніх послуг»
4. Практичні поради підготовки матеріалів ліцензування освітньої діяльності ПТНЗ та їх атестації

Актуальним питанням для ПТНЗ є атестація навчальних закладів та ліцензування освітньої діяльності у сфері професійно-технічної освіти. Часто ПТНЗ області допускають помилки при підготовці ліцензійних матеріалів. Мають місце випадки несвоєчасного продовження терміну дії ліцензії.

Також, заявляються на ліцензування інтегровані професії за несуміжними складовими. Недостатньо привертається уваги ліцензуванню укрупнених професій.

Внесено зміни до нормативно-правових документів.

Пропозиції щодо вирішення проблемних питань:

- визначити професії за якимим необхідно продовжити термін дії ліцензії
- здійснити атестація навчальних закладів та ліцензування освітньої діяльності у сфері професійно-технічної освіти згідно останніх нормативних вимог
- звернути увагу на ліцензування інтегрованих професій за суміжними Професіями та укрупнених професій

Нормативно-правова база та матеріали, що використані:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2007 р. № 1019 «Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг» (із змінами)
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 р. № 233 «Про внесення змін до Порядку ліцензування діяльності з надання освітніх послуг»

**МАТЕРІАЛИ до проведення
інструкційно-методичного семінару заступників директорів ПТНЗ
з навчально-виробничої частини, старших майстрів та голів методичних
комісій (методоб'єднань) за професійним спрямуванням**

1. Про особливості навчально-виробничого процесу у 2014-2015 н.р.

Безценна Тетяна Михайлівна,
методист НМЦ ПТО
у Дніпропетровській області

Напрямки роботи ПТНЗ , що підлягають аналізу:

1. Узагальнений аналіз методичної допомоги з організації навчально-виробничого процесу в навчальних закладах у 2013-2014 навчальному році
2. Впровадження нових робочих начальних планів за ДСПТО та розробка комплексно-методичного забезпечення
3. Використання можливостей НППЦ з питань забезпечення інтеграція навчально-виробничого процесу закладів з виробничими технологіями, підвищення фахової майстерності слухачів різних категорій
4. Кадрове забезпечення навчального процесу
5. Виконання навчальних планів та програм в умовах режиму економії енергоресурсів (рекомендації щодо відпрацювання навчальних годин теоретичної та навчально-практичної підготовки, міжпредметних зв'язків)

За підсумками моніторингових досліджень діяльності педагогічних колективів ПТНЗ області у 2013-2014 навчальному році (узагальненні матеріали ІV етапу моніторингового дослідження «Стан і розвиток професійно-технічної освіти Дніпропетровської області, моніторинг роботи ПТНЗ області та НМЦ ПТО в 2013-2014 навчальному році, моніторинг виробничої практики тощо), ситуації в державі та завдання, що визначені підсумковою колегією МОН від 22.08.2014 року та новими нормативно-правовими документами в поточному році визначено

проблемні питання, що потребують вирішення у 2014-2015 навчальному році :

- проведення професійної підготовки в навчальних закладах в умовах обмеження енергоресурсів та невідповідності матеріально-технічної бази вимогам сучасного виробництва
- виконання навчальних планів та програм в умовах економного використання енергоресурсів під час опалювального сезону
- впровадження нових ДСПТО з 24 професій в навчальний процес, розробка ДСПТО за визначеними МОН професіями
- підвищення професійного рівня педагогічних працівників
- використання можливостей навчально-практичних центрів щодо навчання інноваційним і виробничим технологіям, стажування педагогічних працівників

Пропозиції НМЦ ПТО щодо вирішення проблемних питань:

- в умовах економного використання енергоресурсів під час опалювального сезону запроваджувати такі форми як:
  - дистанційне навчання,
  - майстер-класи,
  - відеоуроки у 3D-форматі,
  - виконання вправ в електронних програмах (електронний конспект)

- застосовувати різні способи ущільнення відпрацювання навчальних програм;
- розглянути можливість об'єднання лабораторно-практичних робіт з уроками професійно-практичної підготовки
- використовувати міжпредметні зв'язки, застосовувати оглядове або самостійне вивчення учнями навчального матеріалу.
- спланувати проведення уроків професійно-практичної підготовки (виробниче навчання) в умовах підприємства.
- визначити перелік навчально-виробничих робіт, які є обов'язковими для виконання учнями, з врахуванням сьогоденних потреб держави
- врахувати режим економії енергоресурсів при визначенні фонду навчального часу для виконання навчальних програм
- розробникам ДСПТО залучати до співпраці представників Федерації об'єднань роботодавців Дніпропетровщини
- навчальним закладам гірничого профілю прийняти участь в апробації ДСПТО за компетентісним підходом «Гірник підземний» (при навчанні дорослого населення)
- відповідно до вимог нових ДСПТО оновити комплексно-методичне забезпечення з кожної професії, паспорти навчально-виробничих приміщень
- впроваджувати Порядок проведення вхідного контролю знань, умінь та навичок для осіб, які приймаються на навчання за програмами перепідготовки або підвищення кваліфікації до професійно-технічних навчальних закладів та Порядок професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних;
- запровадити в практику взаємовідвідування педпрацівниками уроків в суміжних навчальних закладах.
- залучати педагогів та учнів ПТНЗ області до участі у майстер-класах провідних фахівців відповідних галузей.
- вивчати та висвітлювати на засіданнях методичних комісій (методоб'єднань) кращий досвід ПТНЗ області, інших областей та країн
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснювати у відповідності до нового Порядку
- направляти на навчання за інноваційними і виробничими технологіями педпрацівників та учнів ПТНЗ
- розробити програму стажування та направляти педагогічних працівників на стажування до НПЦ та провідних підприємств регіону
- поглиблювати інтеграцію навчально-виробничого процесу закладів з виробничими технологіями на підприємствах шляхом створення навчально-практичних центрів

Нормативно-правова база та матеріали, що використані:

1. Наказ МОН від 30.04.2014 «Про затвердження Порядку підвищення кваліфікації педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів»
2. лист МОН щодо організації навчального процесу в умовах режиму економії енергоносіїв
3. Інформаційний збірник до підсумкової колегії МОН
4. Рішення підсумкової колегії МОН від 22.08.2014 року
5. Матеріали круглого столу МОН України від 11.07.2014р. «Професійно-технічна освіта в Україні: сучасний стан та напрями подальшого розвитку»
9. Наказ МОН від 06.06.2014 №688 «Про затвердження Порядку проведення вхідного контролю знань,

умінь та навичок для осіб, які приймаються на навчання за програмами перепідготовки або підвищення кваліфікації до професійно-технічних навчальних закладів»

6. Наказ МОН від 23.05.2014 №316/635 «Про затвердження Змін до Порядку професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних»

7. Моніторинг роботи ПТНЗ області та НМЦ ПТО в 2013-2014 навчальному році

8. Узагальненні матеріали IV етапу моніторингового дослідження «Стан і розвиток професійно-технічної освіти Дніпропетровської області»

9. Моніторинг ринку праці станом на 01.07.2014 року

10. Моніторинг проходження виробничої практики учнями ПТНЗ

2. Про запровадження регламенту роботи ПТНЗ у 2014-2015 навчальному році

Красильников Андрій
В'ячеславович,
методист НМЦ ПТО

Напрямки роботи ПТНЗ, що підлягають аналізу:

1. Структура, зміст розділів і підрозділів регламенту роботи ПТНЗ
2. Планування і організація роботи ПТНЗ у 2014-2015 н.р.

Законодавчими та нормативними актами ПТО не визначено порядок розробки регламенту навчального закладу. З метою сприяння вирішенню організаційних та процедурних питань діяльності навчального закладу, що виникають під час забезпечення виконання ним завдань, передбачених законодавчою та нормативно-правовою базою України, для досягнення більш злагодженої роботи керівництва закладу, педагогічних працівників, структурних підрозділів закладу для забезпечення реалізації політики держави в галузі професійно-технічної навчально-методичним центром розроблено методичні рекомендації, щодо складання регламенту ПТНЗ. Документ поєднує в собі головні вимоги законодавства про професійно-технічну освіту і визначає шляхи організації і здійснення роботи в цьому напрямку.

Пропозиції НМЦ ПТО щодо вирішення проблемного питання:

- Забезпечити методичний супровід впровадження регламенту роботи ПТНЗ у 2014-2015 навчальному році з врахуванням рекомендацій НМЦ ПТО.

Нормативно-правова база та матеріали, що використані:

1. Рекомендації НМЦ ПТО у Дніпропетровській області щодо розробки регламенту професійно-технічного навчального закладу

3. Про присвоєння розрядів майстрам виробничого навчання

Чернявська Ірина Євгенівна,
методист
НМЦ ПТО

Напрямки роботи ПТНЗ, що підлягають аналізу:

1. Аналіз якісного складу майстрів виробничого навчання та вимоги щодо освітньо-кваліфікаційного рівня майстрів виробничого навчання.
2. Рекомендації щодо заповнення вакансій працівників у відповідності з кваліфікаційними вимогами.

3. Нормативно-правова база.

Аналіз якісного складу майстрів виробничого навчання ПТНЗ свідчить про те, що 40 % майстрів мають вищу освіту, 52 % - середньо-спеціальну освіту та незакінчену вищу освіту, 7 % - закінчили ПТНЗ, 1 % - мають тільки середню освіту.

Проведений аналіз висвітлив таку проблему:

8 % працюючих майстрів виробничого навчання не відповідають кваліфікаційним вимогам.

Пропозиції щодо вирішення проблемного питання:

- Не заповнювати вакансії працівниками, які не мають відповідної освіти.
- Сприяти працюючим майстрам в/н в отриманні вищої освіти.
- При встановленні тарифних розрядів майстрам виробничого навчання використовувати «Кваліфікаційні вимоги до майстрів виробничого навчання професійних навчальних закладів на оплату їх праці за відповідними тарифними розрядами», які затверджені МОН України від 07.05.1993р. № 1/9-51, з урахуванням нормативно-законодавчих актів чинних на теперішній час.

Нормативно-правова база, що використана:

3. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2013 року № 665 «Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів»
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005р. № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ»
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2013 року № 665 «Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів»
6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005р. № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ»

4. Про внесення змін нормативно-правових документів щодо підготовки водіїв

Набоков Микола Федорович,
методист НМЦ ПТО

Напрямки роботи ПТНЗ , що підлягають аналізу:

4. Аналіз підготовки водіїв автотранспортних засобів в ПТНЗ;

За результатами проведеного моніторингу якості підготовки водіїв автотранспортних засобів в ПТНЗ I-III рівня атестації в 2013-2014 навчальному році цей напрямок роботи в ПТНЗ значно удосконалився. Станом на 1.01.2014 року 22 ПТНЗ отримали ліцензії на підготовку 4580 осіб, які зможуть отримати робітничу професію «Водій автотранспортних засобів категорії В, С1, С. Станом на 1.06.2014 року здійснювалась підготовка 3501 учня, 77% до ліцензованого обсягу. Аналіз навантаження на один автомобіль становить: за ліцензованим обсягом – 24 особи, фактичне навантаження навчальних груп – 18 осіб, що дає можливість успішно виконувати програму з індивідуального навчання водінню транспортних засобів.

Проблеми з підготовки учнів та слухачів:

- на 60% обладнано автомобілі з подвійними органами керування, що суперечить вимогам «Положення про порядок підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів»;

- ПТНЗ мають на балансі навчальні транспортні засоби дозволена максимальна маса яких не перевищує 7500кг (16500 фунтів) з причепом, які не використовуються у навчальному процесі;

- не в повній мірі відповідають вимогам ДАІ обладнання та утримання автодромів і площадок для практичного навчання учнів водінню транспортних засобів;

- на недостатньому рівні в ПТНЗ проводяться відновлювальні та ремонтні роботи наявної техніки про що свідчать акти та приписи технічного огляду МТП органами ДАІ;

- навчальні приміщення (класи з «Правил дорожнього руху», «Безпеки дорожнього руху та надання першої медичної допомоги при ДТП» та «Будови автотранспортних засобів») необхідно: доповнити електрифіковані стенди новими дорожніми знаками та розміткою, дообладнати підручними та медичними елементами надання першої медичної допомоги потерпілим, оновити та поповнити навчальну базу сучасними комп'ютерними програмами з ПДР, БД та будови автомобілів;

- втрата контингенту з моменту реєстрації навчальних груп в ДАІ до ДКА: в ПТНЗ становить 6,0%, в ДАІ – 25,0%;

- аналіз підготовки водіїв транспортних засобів в ПТНЗ за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб засвідчив, що ця робота значно послаблена. Так втрата контингенту з моменту реєстрації навчальних груп до ДКА: в ПТНЗ становить 2,0%, в ДАІ – 13,0%;

- на недостатньому рівні здійснюється контроль щодо складання викладачами та майстрами виробничого навчання планів і конспектів уроку, що призводить до зниження ефективності відпрацювання учнями пропущеного навчального матеріалу;

- на низькому рівні в ПТНЗ відпрацьовуються питання забезпечення інструкційно-технологічними та інструкційними, переліками пробних кваліфікаційних робіт, а комплексні кваліфікаційні завдання та атестаційні контрольні роботи розробляються тільки при проведенні атестаційної експертизи навчального закладу;

- викладачі та майстри в/н значно знизили активність по забезпеченню уроків навчальними і дидактичними засобами навчання (конспектами лекцій, тренажерами, наочними посібниками, програмним комп'ютерним навчальними матеріалом).

Пропозиції щодо вирішення проблемних питань:

- дообладнати автомобілі з подвійними органами керування;

- проліцензувати робітничі професії під навчальні транспортні засоби, які на даний момент не використовуються у навчальному процесі;

- обладнання та утримання автодромів і площадок для практичного навчання учнів водінню транспортних засобів привести у відповідність до вимог ДАІ;

- організувати та провести відновлювальні та ремонтні роботи наявної автотранспортної техніки;

- дообладнати кабінети, лабораторії та майстерні необхідними наочними посібниками;

- запобігти необґрунтованим втратам учнівського контингенту;
- підвищити роль державної кваліфікаційної атестації на рівні ПТНЗ;
- навчально-методичному центру розробити методичні рекомендації з методики розробки:

а) інструкційних та інструкційно-технологічних карт з водіння мото- та автотранспортних засобів категорії А, А1, В, В1, С, С1;

б) переліки пробних кваліфікаційних робіт А, А1, В, В1, С, С1;

в) комплексні кваліфікаційні завдання А, А1, В, В1, С, С1;

- розробити методичні рекомендації з методики оснащення автодромів (майданчиків для індивідуального навчання водінню);

- надати практичну допомогу по забезпеченню ПТНЗ електронними посібниками з ПДР, БДР, будови мото- та автотранспортних засобів.

Нормативно-правова база та матеріали, що використані:

1. Державні стандарти професійно-технічної освіти ДСПТО 8321.ОІ.00.60.21-2012 та 8322.ОІ.00.60.24-2012 з підготовки водіїв мото- та автотранспортних засобів;
2. Розпорядження кабінету Міністрів України від 21 березня 2012 р. № 140-р «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2015 року»;
3. Розпорядження кабінету Міністрів України від 25 травня 2012 р. № 480-р «Про схвалення плану заходів щодо реалізації Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2015 року»;
4. лист Міністерства освіти і науки України від 7 червень 2014р. «Про удосконалення діяльності закладів, що здійснюють підготовку водіїв транспортних засобів»;
5. лист Міністерства освіти і науки України №1/9-807 від 05 листопада 2012 року «Про проведення тижня безпеки дорожнього руху».

5. Коментар результатів та завдання керівників ПТНЗ з проведення конкурсів профмайстерності

Куницька Ірина
Володимирівна,
методист НМЦ ПТО

Напрямки роботи ПТНЗ , що підлягають аналізу:

1. Аналіз участі майстрів виробничого навчання ПТНЗ області у Всеукраїнських конкурсах професійної майстерності
2. Аналіз участі учнів ПТНЗ області у Всеукраїнських конкурсах фахової майстерності
3. Презентація Методичних рекомендацій щодо підготовки та проведення конкурсів фахової майстерності серед учнів ПТНЗ
4. Рекомендації з організації конкурсів фахової майстерності

Аналіз результатів обласних етапів засвідчив, що в окремих навчальних закладах I етапи конкурсів не проводилися взагалі або проводилися на низькому рівні. Рівень професійної підготовки учнів у непрофільних ПТНЗ значно нижчий ніж в профільних. **Причиною цього є:** формальний підхід до підготовки конкурсантів, невідповідність вимогам держстандартів організації виробничого навчання, недостатній рівень професійної кваліфікації майстрів виробничого

навчання та слабка матеріально-технічна база, низький рівень впровадження в навчальний процес сучасних виробничих технологій. Також існують проблеми з етико-психологічного напрямку.

Пропозиції щодо вирішення проблемних питань:

4. навчальним закладам проаналізувати результати участі учасників конкурсів та обговорити на підсумкових педагогічних нарадах, засіданнях методичних комісій
5. Забезпечити розстановку кадрів відповідно до тарифікаційних вимог та сприяти підвищенню кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через проведення майстер-класів з інноваційних технологій на виробництві
6. Сприяти оновленню матеріально-технічної бази із зазначених професій
4. Здійснити відповідні заходи щодо покращення організації та проведення I етапу Конкурсів у навчальних закладах
8. Залучати учнів ПТНЗ області до участі у майстер-класах від провідних фахівців відповідних галузей
9. Вжити заходів щодо створення умов для розвитку професійної майстерності учнів ПТНЗ, співпраці з роботодавцями, благодійними організаціями, фондами, громадськістю тощо
10. Запровадити перед участю учнів в обласних та Всеукраїнських конкурсах фахової майстерності проведення індивідуального консультування практичним психологом учнів з питань етики поведінки, формування особистої стресостійкості, психологічної адаптації до умов незнайомого середовища.

Нормативно-правова база та матеріали, що використані:

1. Наказ МОН України від 08.11.2013 № 1565 «Про результати проведення III етапу Всеукраїнських конкурсів професійної майстерності серед майстрів виробничого навчання системи ПТО з професії «Офіціант» у 2013-2014 н.р.»
2. Наказ МОН України «Про результати проведення III етапу Всеукраїнських конкурсів професійної майстерності серед майстрів виробничого навчання системи ПТО з професії «Лицювальник-плиточник» у 2013-2014 н.р.»
3. Наказ МОН України від 23.06.2014 № 740 «Про підсумки III етапу Всеукраїнських конкурсів фахової майстерності серед учнів ПТНЗ у 2013-2014 н.р.»
4. Наказ МОН України від 11.07.2014 № 821 «Про призначення стипендій Президента України переможцям Всеукраїнських конкурсів фахової майстерності ПТНЗ у 2014 році»
5. Наказ Департаменту освіти і науки ОДА від 18.08.2014 № 507 «Про підсумки Всеукраїнських конкурсів фахової майстерності серед учнів ПТНЗ у 2013-2014 н.р.»
6. Моніторинг роботи ПТНЗ області та НМЦ ПТО в 2013-2014 навчальному році
На допомогу працівникам ПТНЗ НМЦ ПТО у Дніпропетровській області підготував методичні рекомендації щодо підготовки та проведення конкурсів фахової майстерності серед учнів ПТНЗ.

6. Про результати Всеукраїнського фестивалю навчальних фільмів «Урок майстра»

1. Аналіз проведення відбіркового етапу Всеукраїнського фестивалю навчальних фільмів «Урок майстра»

2. Рекомендації

Проблеми, що виникли при проведенні відбіркового етапу:

- у зв'язку з відсутністю Положення щодо проведення Всеукраїнського фестивалю навчальних фільмів «Урок майстра» матеріали подавалися за різними напрямками та формою проведення (уроки виробничого навчання, фрагменти уроків, екскурсії, майстер-класи, відео у 3D-форматі)

Пропозиції щодо вирішення проблемного питання:

- активно впроваджувати у навчально-виробничий процес навчальні відеоматеріали
- продовжити роботу зі створення навчальних фільмів
- для якісного створення відеопродукту залучати спеціалістів ІТ-технологій

Нормативно-правова база та матеріали, що використані:

1. Моніторинг роботи ПТНЗ області та НМЦ ПТО в 2013-2014 навчальному році

7. Про нові умови щодо ліцензування, атестації освітньої діяльності професійно-технічних навчальних закладів у 2014-2015 навчальному році

РЕКОМЕНДАЦІЇ
заступникам директорів ПТНЗ
з навчально-виробничої частини, старшим майстрам та головам методичних
комісій (методоб'єднань) за професійним спрямуванням

НМЦ ПТО сформовано рекомендації на основі політичної та економічної ситуації в державі, оцінки діяльності педагогічних колективів ПТНЗ області за підсумками 2013-2014 навчального року, матеріалів IV етапу моніторингового дослідження «Стан і розвиток професійно-технічної освіти Дніпропетровської області» та відповідно до рішення колегії МОН України від 22.08.2014р.

Виходячи із зазначеного, НМЦ ПТО рекомендує ПТНЗ впровадити у навчальний процес заходи за наступними напрямками :

З організації та планування навчально-виробничого процесу:

- врахувати результати моніторингових досліджень НМЦ ПТО, вимоги новоприйнятих законодавчих та нормативних документів для приведення професійної підготовки робітничих кадрів у відповідність із сучасними вимогами та технологічними процесами на виробництві

- приймати участь у обговоренні законодавчих та нормативних документів, що розробляються

- оновити комплексно-методичне забезпечення у відповідності до вимог нових та переопрацьованих державних стандартів професійно-технічної освіти.

- використовувати можливості навчально-практичних центрів (за галузевим спрямуванням) для стажування педпрацівників, вивчення педпрацівниками та учнями інноваційних виробничих технологій

- розширяти соціальне партнерство ПТНЗ області з представниками Федерації об'єднань роботодавців Дніпропетровщини, обласним центром зайнятості, сучасними підприємствами – носіями нових виробничих технологій.

- прийняти до уваги рекомендації МОН України стосовно робіт закладів в умовах напруження в енергетичній галузі (лист МОН щодо економного використання енергоресурсів під час опалювального сезону).

З питань соціального партнерства

- з метою підвищення якості навчання та зайнятості випускників удосконалювати ділові стосунки з Федерацією об'єднань роботодавців Дніпропетровщини з розвитком співпраці на рівні окремих об'єднань та підприємств

- розширювати спектр питань соціального партнерства з обласним центром зайнятості, сучасними підприємствами – носіями нових виробничих технологій.

З розробки та впровадження Державних стандартів професійно-технічної освіти, запровадження нових професій, видів підготовки:

- розробникам ДСПТО залучати до співпраці представників Федерації об'єднань роботодавців Дніпропетровщини

- навчальним закладам гірничого профілю прийняти участь в апробації ДСПТО за компетентісним підходом «Гірник підземний» (при навчанні дорослого населення)

- звернути увагу на ліцензування інтегрованих професій за суміжними

професіями, за укрупненими професіями

- здійснювати ліцензування відповідно до вимог нових та переопрацьованих ДСПТО

- для забезпечення прав слухачів з числа дорослого населення на навчання продовж життя ліцензувати освітню діяльність за різними видами підготовки (ПТН, ПрП, ПК)

З виконання навчальних планів та програм в умовах економного використання енергоресурсів під час опалювального сезону

- запроваджувати такі форми як:

- дистанційне навчання,

- майстер-класи,

- відеоуроки у 3D-форматі,

- виконання вправ в електронних програмах (електронний конспект)

- розглянути можливість об'єднання лабораторно-практичних робіт з уроками професійно-практичної підготовки

- використовувати міжпредметні зв'язки, застосовувати оглядове або самостійне вивчення учнями навчального матеріалу.

- змінювати графік навчального процесу організації виробничого навчання (практики) в умовах виробництва в холодний період навчального року.

З організації виробничого навчання, практики:

- прийняти рішення про зміну графіку навчального процесу за рахунок інтенсифікації процесів вивчення окремих тем (відпрацювання прийомів);

- застосовувати різні способи ущільнення відпрацювання програм професійно-практичної підготовки;

- застосовувати нові форми виробничого навчання:

- застосування 3-D технологій, використання електронних засобів навчання (виконання прийомів в електронних програмах);

- використання відеофільмів з показом практичних прийомів;

- проведення майстер-класів.

- спланувати проведення уроків професійно-практичної підготовки (виробниче навчання) в умовах підприємства.

- в умовах часткового припинення роботи підприємств для проведення виробничої практики:

- скласти угоди з підприємствами, на яких можливе відпрацювання програм виробничої практики;

- передбачити детальною програмою відпрацювання практики на окремих об'єктах та скласти графік переміщення по об'єктах.

З організації навчально-виробничої діяльності:

- визначити перелік навчально-виробничих робіт, які є обов'язковими для виконання учнями

- врахувати режим економії енергоресурсів при визначенні фонду навчального часу для виконання навчальних програм

- розробити розрахунок використання енергоресурсів, матеріалів (сировини) для виконання практичних завдань.

З підвищення професійного рівня педагогічних працівників

- надати методичні рекомендації педпрацівникам із застосування (впровадження) нового Порядку підвищення кваліфікації педпрацівників ПТНЗ.
- запровадити в практику взаємовідвідування педпрацівниками уроків в суміжних навчальних закладах.
- залучати педагогів та учнів ПТНЗ області до участі у майстер-класах провідних фахівців відповідних галузей.
- привести склад педагогічних працівників навчальних закладів у відповідність до нормативних вимог, особливу увагу привернути кваліфікаційним вимогам до майстрів виробничого навчання.
- вивчати та висвітлювати на засіданнях методичних комісій (методоб'єднань) кращий досвід ПТНЗ області, інших областей та країн
- провести семінари, консультування з питань:
  - впровадження Порядку проведення вхідного контролю знань, умінь та навичок для осіб, які приймаються на навчання за програмами перепідготовки або підвищення кваліфікації до професійно-технічних навчальних закладів та Порядку професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних;
  - впровадження Порядку підвищення кваліфікації педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів;
  - продовжити практику створення центрів інноваційних технологій професійного спрямування тощо.

28.08.2014 р.

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ
інструктивно-методичного семінару
заступників директорів з навчально-виробничої частини, старших майстрів та
голів методичних комісій за професійним спрямуванням
за темою: «Про впровадження вимог нових законодавчих та нормативних
документів, що визначають стратегію дій з удосконалення навчально-
виробничого процесу в умовах сьогодення»
28.08.2014 року

1. Рекомендації НМЦ ПТО до інструктивно-методичного семінару заступників директорів ПТНЗ області з навчально-виробничої частини та старших майстрів
2. Інформаційний збірник до серпневої колегії МОН України
3. Рішення колегії МОН від 22.08.2014 року
4. Закон України «Про вищу освіту»
5. Матеріали круглого столу МОН України від 13.07.2014 року «Професійно-технічна освіта в Україні: сучасний стан та напрями подальшого розвитку»
6. Державний стандарт професійно-технічної освіти ДСПТО 7111. СА.10.10 – 2014 з професії Гірник підземний
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 р. № 233 «Про внесення змін до Порядку ліцензування діяльності з надання освітніх послуг»
8. Державні будівельні норми України «Будинки і споруди. Будинки та споруди навчальних закладів» БН В.2.2-3-97
9. Наказ МОН від 06.06.2014 №688 «Про затвердження Порядку проведення вхідного контролю знань, умінь та навичок для осіб, які приймаються на навчання за програмами перепідготовки або підвищення кваліфікації до професійно-технічних навчальних закладів»
10. Наказ МОН від 23.05.2014 №316/635 «Про затвердження Змін до Порядку професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних»
11. Моніторингові дослідження НМЦ ПТО у Дніпропетровській області за підсумками роботи ПТНЗ у 2013-14 н.р.